

Andrena fulva Schrank, 1781 – en ny dansk bi (Hymenoptera, Apidae)

OLE LOMHOLDT

Lomholdt, O.: *Andrena fulva* Schrank, 1781 – a new Danish bee (Hymenoptera, Apidae).

Ent. Meddr 51: 118. Copenhagen, Denmark. ISSN 0013-8851.

On Ristinge Klint – a steep cliff in the SW part of the island Langeland – a single female specimen of this unmistakable species was captured together with many other *Andrena*-species 31 v 1983. 30% of the Danish *Andrena*-species were found that day on that locality.

Ole Lomholdt, Zoologisk Museum, Universitetsparken 15, DK-2100 København Ø, Denmark.

Den 31. maj 1983 samlede Ole Martin (Zool. Mus.) og jeg et ret omfattende materiale af enlige bier, dog fortrinsvis af slægterne *Andrena* og *Halictus* s.l. på Ristinge Klint, Langeland. Netop denne dag skinnede solen for første gang i en ellers særdeles lang og meget regnfuld periode. Vi fandt 13 arter af *Andrena*, dvs. lige knap 30% af samtlige danske arter, men kun fem arter af *Halictus* s.l., dvs. 17%.

Blandt *Andrena*-arterne faldt én straks i øjnene – *fulva*. Langt de fleste andre danske arter inden for denne slægt er ofte vanskelige at bestemme, men *fulva* udmærker sig ved sit meget humlebi-agtige udseende. Ved anvendelse af Jørgensen (1921) når man i bestemmelsesnøglen – med lidt vanskelighed – frem til pkt. 37 – *nitida* var. *pectoralis*. *A. fulva* ♀ adskilles let fra *nitida*, især ved den meget kraftigt udviklede, pelsagtige, gullige behåring på både thorax og bagkrop. Hovedet er sorthåret, med brungul behåring på isen. Mesopleuron, de laterale flader af propodeum, bagkroppens underside og benene med kraftig, sort behåring. Hunlige eksemplarer fra mellem- og sydeuropa har en udpræget rødgul pelsfarve dorsalt på thorax og bagkrop.

A. fulva ♂ minder meget om *praecox*, som den da også bestemmes til ved anvendelse af Jørgensen (1921). Den er imidlertid betydelig større (11-12 mm.). Clypeus har hvid behåring, ansigtet er gråbrunt til gulbrunt behåret med svag iblanding af mørke hår langs de indre øjenrande. Flagellums 2. led er

dobbelt så langt som det 3.. Thorax og bagkrop med lyst rødgul behåring.

En sikker bestemmelse af *A. fulva* opnås f. eks. ved anvendelse af Stöckhert, E. i Schmiedeknecht (1930).

A. fulva kendes ikke fra de fennoskandiske lande og er ret sjældent forekommende i England, mellem- og sydeuropa. Det nordligste fund i Tyskland er mellem Flensburg og Schleswig, men dens nordligste udbredelsesgrænse angives at være stærkt fluktuerende (Wagner, 1939). Arten synes at optræde almindeligst i Aplerne.

Forekomsten på Ristinge Klint er måske et resultat af den meget varme sommer i 1982, men lokaliteten er i øvrigt velkendt for at oppebære et stort antal »storebæltsarter«, dvs. arter, der her i landet især forekommer på havskrænterne omkring Storebælt, hvor den ringe nedbør og det relativt store antal solskinstimer i sommerhalvåret giver mulighed for etableringen af »kontinentale« arter. At en så iøjnefaldende art har været overset her i landet, finder jeg usandsynligt.

Litteratur

- Jørgensen, L., 1921: Bier. – Danmarks Fauna 25. København.
Stöckhert, E. i Schmiedeknecht, O., 1930: Die Hymenopteren Nord- und Mitteleuropas. – Jena.
Wagner, A.C.W., 1939: Verbreitungsgrenzen und Verbreitungswege der Stechimmen (Aculeaten) in westlichen Norddeutschland. – Verh. naturw. Heimatsforsch. Hamburg 27: 1-14.